

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΣΟΦΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Evlogi Georgiev 103, Sofia 1504, Bulgaria,
Τηλ.: + 359 (0) 2 9447959, 9447790, Fax: + 359 (0) 2 9505375
E-mail: ecocom-sofia@mfa.gr
Web: agora.mfa.gr/bg60

Επιμέλεια: Ιωάννης Μαρούτσος, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ 2/2017

**Για τις οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία
και τις διμερείς οικονομικές & εμπορικές σχέσεις**

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΑΦΙΕΡΩΜΑ: ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ – ΟΙ «ΗΓΕΤΕΣ» ΣΤΗΝ	
ΤΟΠΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	2
- Η αγορά γαλακτοκομικών προϊόντων στη Βουλγαρία.....	2
- Η αγορά αλιευτικών προϊόντων στη Βουλγαρία.....	5
- Η αγορά επεξεργασμένου κρέατος και αλλαντικών στη Βουλγαρία.....	6
II. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	8
- Πορεία εκτέλεσης προϋπολογισμού – ταμειακό πλεόνασμα για το 2016.....	8
III. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	9
- Συνοπτική ενημέρωση για τρέχουσες χρηματοδοτικές διαδικασίες με αξιοποίηση κοινοτικών κονδυλίων.....	9
- Χρηματοδοτικές δυνατότητες μέσω κοινοτικών επενδυτικών προγραμμάτων για επιχειρήσεις στη Βουλγαρία (Σχέδιο Juncker & Πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ).....	12
- Έργα υποδομών αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος.....	14
IV. ΚΛΑΔΙΚΑ	15
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	15
- Δυσσώανο το μέλλον των λιγνιτικών μονάδων παραγωγής ενέργειας.....	15
- Αγωγός διασύνδεσης Βουλγαρίας – Σερβίας.....	17
ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ	19
- Μείωση διαθέσιμων χώρων σε εμπορικά κέντρα.....	19
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	19
- Παράταση διαγωνισμού για την παραχώρηση του αεροδρομίου Σόφιας.....	19
- Παράταση διαγωνισμού για εγκατάσταση συστήματος διοδίων.....	21
V. ΕΚΘΕΣΕΙΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ	22
- Ελληνική συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση “Holiday & Spa Expo” (15-17.02.2017)	22
- Έκθεση και επίδειξη γούνας στη Σόφια (09.02.2017).....	24

- Παρακαλούμε σε περίπτωση αναδημοσίευσης να αναφέρεται η πηγή
 - Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε σε μηνιαία βάση το παρόν δελτίο, μπορείτε να μας ενημερώσετε σχετικά, ώστε να σας αφαιρέσουμε από τη λίστα αποδεκτών

Ι. ΑΦΙΕΡΩΜΑ: ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ – ΟΙ «ΗΓΕΤΕΣ» ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

- Η αγορά γαλακτοκομικών προϊόντων στη Βουλγαρία

Η κατάρρευση των τιμών γάλακτος λόγω αυξημένης παγκόσμιας προσφοράς και περιορισμένης ζήτησης, οι εμπορικοί περιορισμοί στη σημαντική για τη Βουλγαρία αγορά της Ρωσίας, καθώς και η εισροή φθηνότερων ευρωπαϊκών γαλακτοκομικών προϊόντων στη Βουλγαρία αποτελούν τις σημαντικότερες εξελίξεις στον κλάδο των γαλακτοκομικών προϊόντων την τελευταία περίοδο, σύμφωνα με την ειδική ανάλυση Regal 500+. Σε ένα τέτοιο δυσμενές περιβάλλον λειτούργησε ο κλάδος στη Βουλγαρία το 2015 με τις αρνητικές διεργασίες να αντικατοπτρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις των μεγαλύτερων εταιρειών. Συγκεκριμένα:

Τα έσοδα πωλήσεων των 15 από τις 25 μεγαλύτερες εταιρείες συρρικνώθηκαν το 2015, ενώ στις υπόλοιπες δέκα επιχειρήσεις σημειώθηκε αύξηση που, κατά κανόνα, δεν υπερέβαινε το 10%. Η μέση μείωση των εσόδων στις εν λόγω 25 σημαντικότερες επιχειρήσεις του κλάδου υπολογίζεται σε 1,8%. Στις κορυφαίες θέσεις για το 2015 παραμένουν οι όμιλοι «United Milk Company» (UMC) και «Tyrbul», ενώ στην τρίτη θέση αναρριχήθηκε η «Meggler Bulgaria», αφήνοντας τέταρτη την «Schreiber Foods Bulgaria» που παράγει τα προϊόντα της επωνυμίας Danone. Αναλυτικότερα:

Το 2015, το 21,5% των πωλήσεων του κλάδου γαλακτοκομικών προϊόντων προήλθαν από τις τρεις μεγαλύτερες εταιρείες: «United Milk Company» (UMC), «Tyrbul» και «Meggler Bulgaria». Εξ αυτών, όμως, μόνο η UMC αύξησε σε ετήσια βάση τις πωλήσεις της. Η εν λόγω εταιρεία, θυγατρική του ελληνικού ομίλου Vivatris, που παράγει προϊόντα με τις επωνυμίες Vereya, Fibela, Khansko και Rusalka, σημείωσε αύξηση του κύκλου εργασιών της σε ετήσια βάση κατά 5,4%, ενώ το μερίδιο της επί των συνολικών εσόδων από πωλήσεις γαλακτοκομικών προϊόντων το 2015 ανήλθε στο 8,9%. Σύμφωνα με την κα Yolita Boteva, διευθύντρια μάρκετινγκ της UMC, η εν λόγω αύξηση των πωλήσεων οφείλεται στην επέκταση του χαρτοφυλακίου της εταιρείας και στην περαιτέρω ανάπτυξη και οργάνωση του δικτύου διανομής της. Η εταιρεία δραστηριοποιείται κυρίως στην εγχώρια αγορά, μολονότι είναι πιστοποιημένη για εξαγωγές και προς τη Ρωσία. Η πιο σημαντική αύξηση πωλήσεων σε όρους αξίας (+10,3%) σημειώθηκε στο γάλα. Το 2015 η UMC επένδυσε BGN 1 εκατ. και αύξησε το προσωπικό της στους 512 εργαζόμενους χάρη στην επέκταση των εμπορικών δραστηριοτήτων της, όπως αναφέρεται σε έκθεση της εταιρείας. Σε ό,τι αφορά το 2016,

προβλέπεται περαιτέρω αύξηση των καθαρών πωλήσεων κατά 5%, ενώ υπάρχουν σχέδια για νέες επενδύσεις περίπου BGN 5 εκατ.

Οι επόμενες εταιρείες της κατάταξης, η Tyrbul και η Meggle εμφάνισαν συρρίκνωση του κύκλου εργασιών τους κατά 3,3% και -1,4% αντίστοιχα. Η Tyrbul ελέγχεται από τον ελληνικό όμιλο ΤΥΡΑΣ. Στην εγχώρια αγορά αντιπροσωπεύεται από το εμπορικό σήμα "OLYMPUS", ενώ η εταιρεία είναι ιδιαίτερα προσανατολισμένη στις εξαγωγές, καθώς σύμφωνα με τις καταστάσεις της πάνω από το 80% των πωλήσεων για το 2015 προέρχεται από αγορές του εξωτερικού. Το 2015, η TYRBUL επένδυσε BGN 15 εκατ. στην επέκταση των εγκαταστάσεων της στο Sliven, στοχεύοντας στην αυτοματοποίηση των λειτουργιών της μονάδας και στο διπλασιασμό της πραγματικής δυναμικότητας της. Το εν λόγω επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2016 και οι νέες εγκαταστάσεις τέθηκαν σε πλήρη λειτουργία το Μάιο του περασμένου έτους. Έως τις 30.11.2016 τα έσοδα της TYRBUL εκτιμώνταν σε BGN 53 εκατ. Για το 2017 στόχος της εταιρείας είναι να έσοδα από πωλήσεις να υπερβούν τα BGN 90 εκατ. Η εταιρεία καταγράφει κέρδη σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες, αλλά πιο κερδοφόρες είναι οι πωλήσεις φρέσκου γάλακτος και γιαουρτιών. Οι προσπάθειες της εταιρείας εστιάζονται στην προσέλκυση περισσότερων πελατών και στην ανάπτυξη του δικτύου διανομής της σε μεγάλες πόλεις.

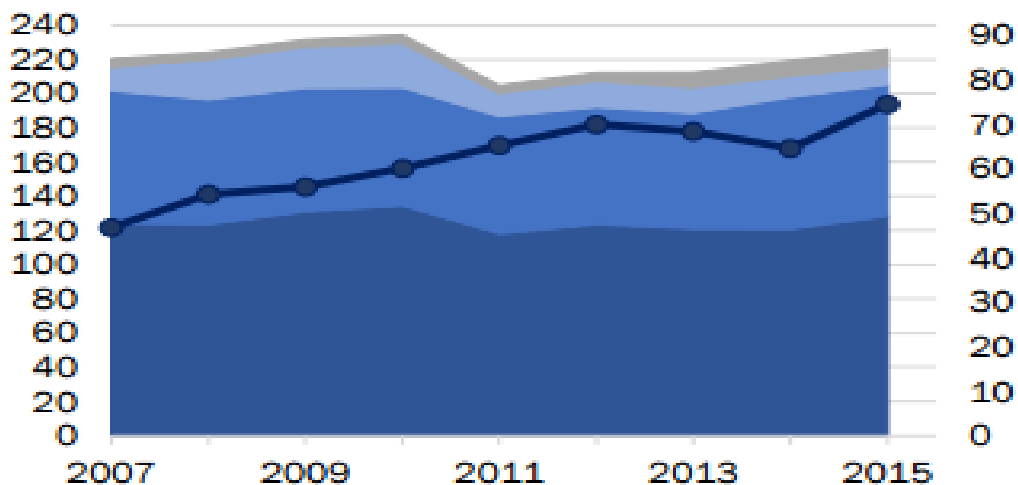
Τέλος, η εταιρεία «Meggle» παράγει γαλακτοκομικά προϊόντα στο πλαίσιο του ομίλου γερμανικού ομίλου, ενώ το 2015 παρατηρήθηκε τάση αύξησης του όγκου παραγωγής της. Η πελατειακή πολιτική της εταιρείας εστιάζει ως επί το πλείστον στις μεγαλύτερες, πιο αναγνωρίσιμες αλυσίδες λιανικής πώλησης οι οποίες εξασφαλίζουν ευνοϊκότερες τιμές και μειωμένο πιστωτικό κίνδυνο. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2015 το 69% των εσόδων της εταιρείας προήλθε από συναλλαγές της με μόλις 10 εμπορικούς πελάτες.

Σε κάθε περίπτωση και παρά τα προβλήματα, η βιομηχανία γαλακτοκομικών προϊόντων διατηρεί ηγετική θέση σε όρους αξίας πωλήσεων μεταξύ των εταιρειών προϊόντων ταχείας κατανάλωσης (FMCG). Το 2015 ο συνολικός κύκλος εργασιών του κλάδου ανήλθε σε περίπου BGN 810 εκατ., 100 εκατ. παραπάνω από τον επόμενο σημαντικό κλάδο (ζαχαρωδών και σοκολατούχων). Κυριότερα παραγόμενα γαλακτοκομικά προϊόντα είναι το συσκευασμένο γάλα, το γιαούρτι και το λευκό τυρί. Ανάλυση του οργανισμού InteliAgro για τον γαλακτοκομικό τομέα καταγράφει δύο σημαντικές τάσεις: Α) Αύξηση του όγκου παραγωγής έτοιμου προς κατανάλωση φρέσκου γάλακτος και διπλασιασμός αυτού μέσα στα επόμενα 10 χρόνια (μόνο για το 2015, όποτε παρήχθησαν 74 εκατ. λίτρα, η αύξηση ήταν +14%) Β) Διαφοροποίηση παραγωγής με περισσότερα είδη τυριών πέρα των παραδοσιακών λευκών (sirene) και κίτρινων (kashkaval) τυριών και με χρήση όχι μόνο αγελαδινής προέλευσης γάλακτος.

Το μερίδιο των εξαγωγών στις πωλήσεις γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων αυξήθηκε το 2015 κατά +14% σε ετήσια βάση, χωρίς, όμως, να καταγραφεί αύξηση εξαγωγών σε όρους συνολικής αξίας. Πρώτα σε εξαγωγές προϊόντα είναι το τυρί και τα προϊόντα τυροπήγματος (BGN 178,5 εκατ.), ενώ ακολουθούν το μη συμπυκνωμένο γάλα και η κρέμα γάλακτος (BGN 14,4 εκατ.) και το γιαούρτι (BGN 13,6 εκατ.). Ο κ. Simeon Prisdashki, ιδιοκτήτης της εταιρείας Josi και αναπληρωτής πρόεδρος του Συνδέσμου Γαλακτοκομικών Προϊόντων στη Βουλγαρία, επισημαίνει τη θετική ανάπτυξη του λευκού τυριού, που, αν και είναι χαρακτηριστικό προϊόν των Βαλκανίων, γίνεται όλο και πιο αναγνωρισίμο σε όλο τον κόσμο.

**Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων στη Βουλγαρία την περίοδο 2007–2015
(σε χιλιάδες τόνους και εκατ. λίτρα)**

Γάλα (μαύρη γραμμή) σε εκατ. λίτρα (δεξιά στήλη), τυριά (γαλάζιο), γιαούρτια (μπλε), αρωματισμένα γιαούρτια (ανοιχτό γαλάζιο) και λοιπά γαλακτοκομικά προϊόντα (γκρι)

Κυριότερες προκλήσεις για τον κλάδο είναι η μεγάλη εισροή εισαγόμενων, ανταγωνιστικών φθηνών προϊόντων (UHT) στην αγορά, καθώς και η ανταγωνιστική τιμή του εισαγόμενου γάλακτος. Είναι χαρακτηριστικό ότι την άνοιξη του 2016 ο Σύνδεσμος Γαλακτοκομικών Προϊόντων είχε παραδεχθεί ότι το 60% των «γαλακτοκομικών» προϊόντων που κυκλοφορούν στην τοπική αγορά περιέχουν φυτικά λίπη σε διάφορες ποσότητες. Σε τότε δηλώσεις εκπρόσωπων του Συνδέσμου είχε ακόμη υποστηριχθεί ότι η τιμή του ανεπεξέργαστου γάλακτος δεν καλύπτει το κόστος, ζήτημα που συνδέεται με την υπερπαραγωγή γάλακτος στην ΕΕ, τον αποκλεισμό του ευρωπαϊκού γάλακτος από τη ρωσική αγορά, τη μεγαλύτερη κρατική στήριξη των γαλακτοπαραγωγών σε άλλες χώρες και τη χαμηλή αποτελεσματικότητα των Βούλγαρων κτηνοτρόφων. Από την πλευρά της, η τότε Υπουργός Γεωργίας και Τροφίμων, κα Desislava Taneva, είχε υποστηρίξει ότι 12 χώρες της ΕΕ παράγουν φθηνότερο γάλα από τη Βουλγαρία,

με αποτέλεσμα κάποιες μεν εγχώριες γαλακτοκομικές εταιρείες να χρησιμοποιούν αποκλειστικά βουλγαρικό γάλα, αλλά οι περισσότερες να εισάγουν από Ουγγαρία, Ρουμανία και Σλοβακία.

- Η αγορά αλιευτικών προϊόντων στη Βουλγαρία

Η παραγωγή ιχθύων και αλιευτικών προϊόντων στη Βουλγαρία αυξήθηκε σημαντικά κατά 48% το 2015 στα BGN 100,8 εκατ., όπως προκύπτει στην ετήσια έρευνα Regal 500+, που εστιάζει στις 25 σημαντικότερες επιχειρήσεις του κλάδου. Το μεγαλύτερο τμήμα της αγοράς με μερίδιο 40% καταλαμβάνουν τα μύδια και λουπά οστρακοειδή λόγω της μεγάλης αύξησης που σημείωσε η συγκεκριμένη υποκατηγορία κατά 129% (BGN 41,7 εκατ.) το 2015. Το 2014 το μεγαλύτερο μερίδιο καταλάμβαναν τα εισαγόμενα επεξεργασμένα ψάρια, στα οποία, επίσης, παρατηρείται αύξηση το 2015 κατά 23% (BGN 28 εκατ.). Μόνη υποκατηγορία με μείωση των πωλήσεων είναι τα ψάρια γλυκού νερού και Μαύρης Θάλασσας (-8,7% στα BGN 16,5 εκατ.). Η παραγωγή/επεξεργασία φιλέτων ψαριού αυξήθηκε σημαντικά κατά 155,6% στα 7,5 εκα. BGN, ενώ τα στοιχεία φανερώνουν αύξηση και της παραγωγής χαβιαριού κατά 18,4% στα BGN 7,1 εκατ.

Το 62% των συνολικών πωλήσεων ιχθερών στη Βουλγαρία για το 2015 κατευθύνθηκαν στις αγορές του εξωτερικού (BGN 62,4 εκατ.). Όπως είναι φυσικό, η υποκατηγορία με τον εντονότερο εξαγωγικό προσανατολισμό είναι τα οστρακοειδή, καθώς το 96% της παραγωγής του κατευθύνεται προς το εξωτερικό. Το αντίστοιχο ποσοστό για το χαβιάρι είναι 90%, ενώ αντιθέτως κατά κύριο λόγο τα φιλέτα ψαριού καταναλώνονται στην εγχώρια αγορά (83% των εσόδων).

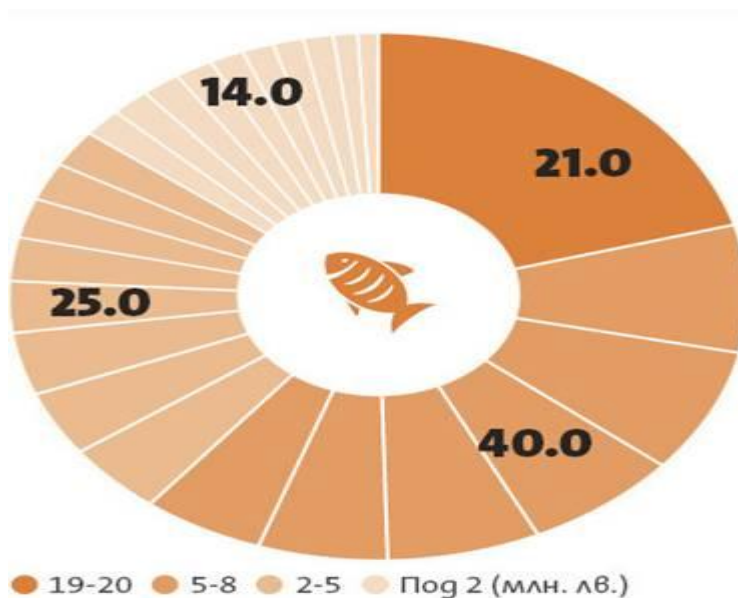
Στην αγορά παρατηρείται μεγάλη συγκέντρωση, καθώς οι 25 κορυφαίες εταιρείες ελέγχουν το 95% της συνολικής παραγωγής.

Η Almar Siyfid (Алмар сийфуд) αποτελεί την πρώτη σε μέγεθος επιχείρηση του κλάδο με κύκλο εργασιών περίπου BGN 20 εκατ. και με αισθητή διαφορά από τις υπόλοιπες. Οι εγκαταστάσεις της στην πόλη Aytos τέθηκαν σε λειτουργία στα μέσα του 2014 και περιλαμβάνουν μονάδες αποφλοιώσης, μαριναρίσματος και συσκευασίας ιχθερών, κυρίως αρθρόποδων. Τα προϊόντα της εταιρείας εξάγονται αποκλειστικά προς την αγορά της Ευρώπης, ενώ οι γαρίδες που επεξεργάζεται τροφοδοτούν τις μεγαλύτερες αλυσίδες λιανικής πώλησης στον κόσμο (Σουηδία, Νορβηγία και Δανία). Στον ίδιο όμιλο ανήκει και η Delta Industry (7^η θέση), που διαθέτει εργοστάσιο ψαριών στη Σωζόπολη και εργαστήριο επεξεργασίας αλιευτικών προϊόντων στο Balchik. Το 2015 η

Delta Industry διπλασίασε τα έσοδα της, ενώ τα προϊόντα της πωλούνται σχεδόν αποκλειστικά στις αγορές του εξωτερικού.

Δεύτερη με κύκλο εργασιών περίπου BGN 8 εκατ. είναι η Sever Export με έδρα τη Βάρνα, ηγέτιδα επιχείρηση της αγοράς το 2014, της οποίας οι εξαγωγές αυξήθηκαν περαιτέρω κατά 15% το 2015. Κύρια δραστηριότητα της εταιρείας είναι οι εξαγωγές κατεψυγμένου κρέατος από κοχύλια (72% των εσόδων της). Επιπλέον, η επιχείρηση εισάγει, επεξεργάζεται διακινεί φιλέτα ψαριού. Τρίτη κατατάσσεται η επιχείρηση κονσερβοποίησης ψαριών Diavena με έδρα το Σούμεν η οποία είχε το 2015 αύξηση εσόδων κατά 26%. Η Diavena αποτέλεσε την πρώτη ιδιωτική εταιρεία (1996) παραγωγής κονσερβοποιημένων ψαριών (κυρίως σκουμπριού) στη Βουλγαρία και από το 2011 πραγματοποιεί εξαγωγές προς την ευρωπαϊκή αγορά.

Η δομή των 25 μεγαλύτερων επιχειρήσεων του κλάδου (ως % του κύκλου εργασιών τους για το 2015) σε σύνολο 40 επιχειρήσεων
Μερίδιο κάθε κατηγορίας επιχειρήσεων επί του συνόλου των 25 (επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών BGN 19-20 εκατομμυρίων, BGN 5-8 εκατομμυρίων, BGN 2-5 εκατομμυρίων, κάτω από BGN 2 εκατομμύρια)
 Οι 25 επιχειρήσεις κατέχουν το 95% του συνολικού κλάδου σε όρους αξίας

◇◇◇◇

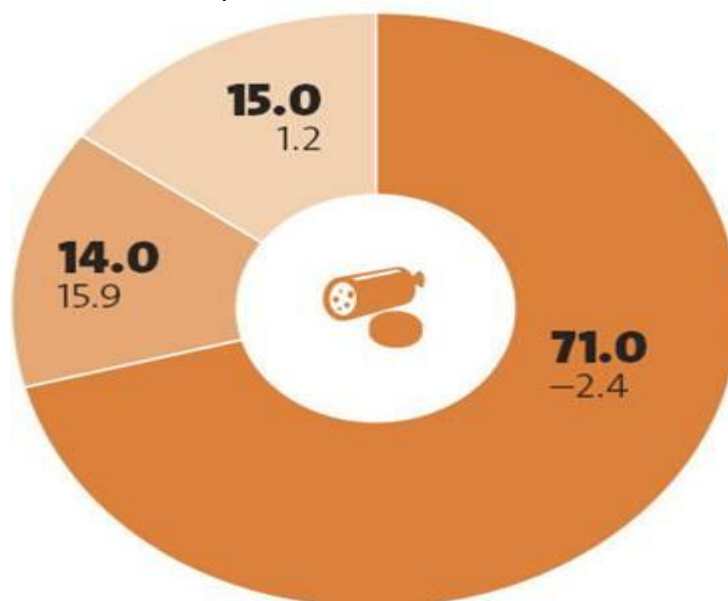
- Η αγορά επεξεργασμένου κρέατος και αλλαντικών στη Βουλγαρία

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση Regal 500+ με τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις της Βουλγαρίας στον κλάδο των προϊόντων ταχείας κατανάλωσης (FMCG), η

αγορά επεξεργασμένου κρέατος (χοιρινού, μοσχαρίσιου, αρνιού, κοτόπουλου, γαλοπούλας) στη Βουλγαρία αναπτύχθηκε οριακά κατά 0,9% (BGN 670 εκατ.) το 2015. Το μεγαλύτερο κομμάτι της συγκεκριμένης αγοράς κατέχουν τα αλλαντικά (71% της συνολικής αξίας των πωλήσεων), οι πωλήσεις των οποίων, όμως, το 2015 υποχώρησαν κατά 2,4% (BGN 474 εκατ.). Οι πωλήσεις αλατισμένων, αποξηραμένων και καπνιστών κρεάτων αυξήθηκαν ελαφρώς κατά 1,2% (BGN 101 εκατ.), ενώ σημαντική άνοδο κατά 16% κατεγράφη στα παρασκευάσματα κρέατος, ο κύκλος εργασίας των οποίων ανήλθε σε BGN 95 εκατ. Το 2015 στον κλάδο δραστηριοποιούνταν 188 εταιρείες, τρεις περισσότερες από το προηγούμενο έτος.

Οι κύριες κατηγορίες του κλάδου (μερίδιο πωλήσεων και ποσοστιαία μεταβολή την περίοδο 2014-2015)

Επεξηγήσεις: βαθύ πορτοκαλί (71.0): αλλαντικά, ανοιχτό πορτοκαλί (14.0): Προπαρασκευασμένα γεύματα κρέατος, πιο ανοιχτό πορτοκαλί (15.0): κατηγορία ξηρών, αλατισμένων, καπνιστών αλλαντικών

Σύμφωνα με τον κ. Μίλτο Τριανταφύλλου, διευθύνοντα σύμβουλος της εταιρείας Bella Bulgaria, «βασικοί παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη της αγοράς είναι η γενικότερη οικονομική κατάσταση, οι τιμές των νωπών κρεάτων και η καινοτομία». Τον περασμένο Ιούλιο η ηγέτιδα επιχείρηση του κλάδου στη Βουλγαρία, Fermata, συγχωνεύτηκε με την Bella Bulgaria, η οποία αποτελούσε και τον κύριο μέτοχο της εταιρείας. Η εταιρεία Fermata έκλεισε το 2015 με αύξηση εσόδων κατά 1,55% και κέρδη μετά φόρων BGN 7,854 εκατ. Επισημαίνεται η εξαγορά από την Bella Bulgaria της βουλγαρικής θυγατρικής της ελληνικής εταιρείας αλλαντικών ΝΙΚΑΣ, η οποία καταλάμβανε τη 12^η θέση μεταξύ των εταιρειών του κλάδου. Ο κ. Τριανταφύλλου τονίζει ότι η Bella είναι η

ηγέτιδα της αγοράς σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες στις οποίες δραστηριοποιείται. Η εταιρεία παράγει προϊόντα με τις επωνυμίες Sachi, Leki, Naroden, Perelik, Orekhite, Chardaka, Madzharski, Solaris, Zhenda και Mesara.

Το 2015, τα έσοδα της δεύτερης εταιρείας στον κλάδο παραγωγής επεξεργασμένου κρέατος, «Mesokombinat Lovech», που αποτελεί τη μεγαλύτερη εταιρεία του ομίλου «Bonī Holding», μειώθηκαν κατά 0,8%. Τα προϊόντα της επιχείρησης με την επωνυμία «Bonī» συμβάλλουν στο 42,5% των εσόδων της, ενώ τα υπόλοιπα έσοδα προέρχονται από την παραγωγή κρέατος. Πάνω από το 83% του τζίρου από την επεξεργασία κρεάτων προέρχεται από τα αλλαντικά, το 12% από αλατισμένα, αποξηραμένα και καπνιστά κρέατα και το 5% από τα έτοιμα γεύματα.

Η συρρίκνωση της αγοράς των αλλαντικών αναφέρεται ως η κύρια αιτία της μείωσης των εσόδων (-11,7%) της τρίτης μεγαλύτερης επιχείρησης του κλάδου, της εταιρείας KEN με έδρα τη Stara Zagora, η δραστηριότητα της οποίας εστιάζει στα λουκάνικα και, συγκεκριμένα, στα λουκάνικα Φραγκφούρτης. Ως σημαντικό πρόβλημα για τις επιχειρήσεις επεξεργασίας κρέατος, η εταιρεία KEN επισημαίνει το μικρό μέγεθος των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων στη χώρα, κάτι που υποχρεώνει τις επιχειρήσεις του κλάδου να αναζητούν συνεργασία για πρώτες ύλες με επιχειρήσεις από άλλες χώρες της ΕΕ και τρίτες χώρες. Τα κέρδη της KEN το 2015 ανήλθαν στα BGN 6,02 εκατ.

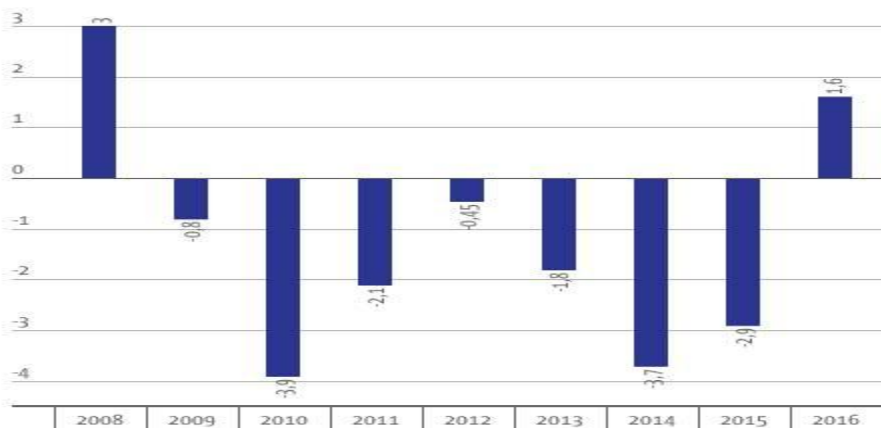

II. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

- Πορεία εκτέλεσης προϋπολογισμού - ταμειακό πλεόνασμα για το 2016

Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών της Βουλγαρίας για την πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού, στα τέλη 2016 καταγράφεται πλεόνασμα ύψους BGN 1,47 δισεκ. (1,6% του προβλεπόμενου ΑΕΠ). Το πλεόνασμα οφείλεται, κυρίως, στους κοινοτικούς πόρους και στα αυξημένα φορολογικά έσοδα σε συνδυασμό με τις μειωμένες (κατά 43% σε ετήσια βάση) δαπάνες, που ανήλθαν σε μόλις 63% του αρχικού ετήσιου προγραμματισμού. Αναλυτικότερα, ο εθνικός προϋπολογισμός καταγράφει έλλειμμα ύψους BGN 743,1 εκατ., αλλά το τελικό ταμειακό πλεόνασμα διαμορφώνεται χάρη στους κοινοτικούς πόρους από τα ευρωπαϊκά ταμεία ύψους BGN 2,2 δισεκ.

Πορεία του κρατικού προϋπολογισμού (έλλειμμα / πλεόνασμα, % του ΑΕΠ για την περίοδο 2008-2016)

Τα έσοδα του προϋπολογισμού έτους 2016 ανήλθαν στα BGN 34 δισεκ., αυξημένα κατά 2,8% συγκριτικά με τις αρχικές προβλέψεις και κατά 5,4% σε σχέση με το 2015. Καθοριστικοί για την πορεία των εσόδων παράγοντες ήταν, σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών, η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της παραοικονομίας, η θετική πορεία των εσόδων από ΦΠΑ, καθώς και τα αυξημένα έσοδα ειδικών φόρων κατανάλωσης. Όπως προαναφέρθηκε, ο άλλος παράγοντας που διαμόρφωσε το πλεόνασμα είναι η συσσώρευση κοινοτικών πόρων, που αξιοποιούνται με αργούς ρυθμούς, καθώς βρισκόμαστε ακόμη στην αρχή της προγραμματικής περιόδου 2014–2020. Για το λόγο αυτό, εκτιμάται ότι το 2017, όποτε οι ρυθμοί θα έχουν αρχίσει να επιταχύνονται, η Βουλγαρία θα επιστρέψει σε ελλειμματικό προϋπολογισμό. Ένας πρόσθετος παράγοντας που συντείνει στην ίδια πρόβλεψη είναι η μεταφορά δαπανών αρχικά προϋπολογισθεισών για το 2016.

◇◇◇◇◇

III. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

- Συνοπτική ενημέρωση για τρέχουσες χρηματοδοτικές διαδικασίες με αξιοποίηση κοινοτικών κονδυλίων

A) Διαδικασίες σε εξέλιξη

→ **Ταμείο Μεταφοράς Τεχνολογίας:** Το Ταμείο Διαχείρισης των Χρηματοδοτικών Μέσων στη Βουλγαρία (“Fund of Funds” - FMFIB) πραγματοποίησε διαβούλευση με την αγορά για την προετοιμασία της διαδικασίας επιλογής ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών για την

υλοποίηση του χρηματοδοτικού εργαλείου με τίτλο «Ταμείο Μεταφοράς τεχνολογίας», δράση συγχρηματοδοτούμενη από το ΕΠ «Καινοτομία και Ανταγωνιστικότητα». Στόχος του FMFIB, στο οποίο έχει ανατεθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο η συνεκτική διαχείριση των χρηματοδοτικών εργαλείων τεσσάρων ΕΠ (μεταξύ των οποίων και το ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα»), είναι η δημιουργία ενός επιπρόσθετου επενδυτικού ταμείου, που θα προσελκύσει ιδιωτικές επενδύσεις (private equity), οι οποίες θα διοχετευθούν σε διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο επιχειρήσεων, που αναζητούν στήριξη σε τομείς μεταφοράς τεχνολογίας και καινοτομίας. Προτάσεις και παρατηρήσεις σχετικά με τεχνικές προδιαγραφές του έργου μπορούσαν να υποβληθούν ως τις 10 Φεβρουαρίου του 2017. Για αναλυτικότερη παρουσίαση της πρωτοβουλίας, βλ. <http://www.fmfib.bg/bg/instruments>.

→ **Ευέλικτες ευκαιρίες απασχόλησης και κατάρτισης:** Ανακοινώθηκε στο πλαίσιο του ΕΠ «Ανθρώπινου Δυναμικού» πρόσκληση υποβολής αιτήσεων ενδιαφέροντος για το πρόγραμμα ευέλικτων ευκαιριών απασχόλησης και κατάρτισης σε εταιρείες με «μεταβλητή έντασης δραστηριότητας» (BG05M9OP001-1.019). Απευθύνεται σε εταιρείες στους τομείς της μεταποίησης, των κατασκευών και του τουρισμού, με στόχο τη βελτίωση των δεξιοτήτων του ανενεργού ανθρώπινου δυναμικού που θα απασχοληθεί στους παραπάνω κλάδους, ώστε να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της έλλειψης προσωπικού. Η προθεσμία για υποβολή προτάσεων λήγει στις 7 Μαρτίου του 2017. Για περαιτέρω πληροφορίες, βλ. <http://esf.bg/upravlyavashtiyat-organ-na-operativna-programa-razvitie-na-choveshkite-resursi-otkriva-protsedura-chrez-podbor-na-proekti-bg05m9op001-1-019-gavkavi-vazmozhnosti-za-zaetost-i-obucheniya-v-predpriyatiya/>

→ **Χρηματοδότηση νέων επιχειρήσεων στα πρώτα στάδια της ανάπτυξης:** Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ) δημοσίευσε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την επιλογή ενδιαμέσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών στη Βουλγαρία με στόχο την υλοποίηση προγράμματος χρηματοδοτικής στήριξης επιχειρήσεων κατά τα πρώτα στάδια της ανάπτυξής τους. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου με ανατροφοδοτούμενους πόρους της πρωτοβουλίας JEREMIE στο πλαίσιο του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα 2007-2013». Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων για λήγει στις 13 Μαρτίου του 2017. Προϋπολογισμός: € 40 εκατ. του ΕΤαΕ με επένδυση πρόσθετων ιδιωτικών κεφαλαίων κατά τουλάχιστον 30%. Πληροφορίες: http://www.eif.org/what_we_do/resources/jeremie/calls-for-expression-of-interest/2016/2016_call_EOI_JEREMIE_Bulgaria_JER-009_8.htm (Βλ. επίσης παρακάτω δημοσίευση καθώς και ήδη αναρτηθείσα ενημέρωση για συμφωνίες του ΕΤαε με τράπεζες UniCredit, Postbank και Societe Generale Expressbank: <http://www.agora.mfa.gr/infocfiles-menu?view=infofile&id=58137>)

→ **Ανάπτυξη «επιχειρηματικών σχημάτων - συστάδων» (clusters) στη Βουλγαρία (BG16RFOP002-2.009):** Έχει ήδη αναρτηθεί σχετική ενημέρωση για το συγκεκριμένο πρόγραμμα στη διαδικτυακή πύλη Agora: <http://www.agora.mfa.gr/infocfiles-menu?view=infofile&id=58089>.

Απευθύνεται σε αναπτυσσόμενα, αναπτυγμένα ή σε πρώιμο στάδιο ανάπτυξης clusters. Για πρόσθετες πληροφορίες, βλ. και: <http://www.opic.bg/news/uo-na-opik-2014-2020-obyanvava-protsedura-na-podbor-na-proekti-bg16rfop002-2009-razvitie-na-klsteri-v-blgariya>

→ **Πρόγραμμα ενεργειακής απόδοσης σε μεγάλες επιχειρήσεις (BG16RFOP002-3.002):** Στο πλαίσιο του ΕΠ «Καινοτομία και Ανταγωνιστικότητα», μεγάλες επιχειρήσεις μπορούν να καταθέσουν αίτηση χρηματοδότησης για έργα αναβάθμισης της ενεργειακής τους απόδοσης. Πρόκειται για μια από τις λίγες διαδικασίες που δεν απευθύνεται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Πριν από την υποβολή προτάσεων, οι εταιρείες θα πρέπει να υποβληθούν σε ενεργειακό έλεγχο, με βάση τον οποίο θα αξιολογείται η εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων. Η διαδικασία είναι ανοιχτή αποκλειστικά και μόνο για μεγάλες επιχειρήσεις που έχουν συμπληρώσει τρία οικονομικά έτη (2013, 2014, 2015), με επιλέξιμους τομείς δραστηριότητας τα μεταλλεία και λατομεία, τη μεταποίηση, την παραγωγή και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, την τηλεθέρμια, τις κατασκευές και τις υδραυλικές εγκαταστάσεις. Το μέγιστο ποσό που θα καταβάλλεται σε μεμονωμένο έργο ανέρχεται στα BGN 2,5 εκατ., ενώ οι επιχειρήσεις θα πρέπει να επενδύσουν ποσό τουλάχιστον ίσης αξίας με τη χρηματοδότησή τους και να ολοκληρώσουν το έργο εντός 2 ετών. Η προθεσμία υποβολής προτάσεων λήγει στις 19 Μαΐου του 2017. Οι αιτήσεις υποβάλλονται αποκλειστικά μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας: <https://eumis2020.government.bg/>.

Πληροφορίες: <http://www.opic.bg/news/uo-na-opik-2014-2020-obyanvava-protsedura-protsedura-na-podbor-na-proekti-bg16rfop002-3002-povishavane-na-energiynata-efektivnost-v-golemi-predpriyatiya>

και http://www.opcompetitiveness.bg/module4.php?menu_id=361&id=152.

Β) Έγκριση χρηματοδότησης υποβληθεισών προτάσεων

→ **Επιχορήγηση έργων καινοτομίας και τεχνολογίας ύψους BGN 95,6 εκατ.:** Εγκρίθηκαν 119 από τις 532 αιτήσεις ενδιαφέροντος, που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας «Στήριξη της Εισαγωγής Καινοτομίας σε Επιχειρήσεις» του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα» 2014–2020. Σχεδόν το ήμισυ (48%) των χρηματοδοτούμενων έργων θα υλοποιηθεί στη βορειοδυτική περιφέρεια της χώρας, ενώ η πλειονότητα τους εμπίπτουν στον τομέα της «μηχανοτρονικής και καθαρής τεχνολογίας» (51) και στις «νέες τεχνολογίες σε βιομηχανίες δημιουργικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα» (31). Τα υπόλοιπα έργα περιλαμβάνονται στην κατηγορία «βιομηχανία για υγιή ζωή» και

«βιοτεχνολογία, τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνίας». Στο πλαίσιο της διαδικασίας, χρηματοδοτήθηκαν κυρίως έργα μεγαλύτερων επιχειρήσεων (40), ενώ το 2017 θα ανακοινωθεί νέα αντίστοιχη διαδικασία για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις που διαθέτουν προτάσεις καινοτόμων έργων ποιότητας. Βλ. σχετική ανακοίνωση: <http://www.opic.bg/news/48-ot-odobrenite-proekti-za-podkrepa-za-vnedryavane-na-inovatsii-v-predpriyatiyata-sa-s-predvideno-myasto-na-izpblnenie-v-severozapadniya-region-na-planirane>

- Χρηματοδοτικές δυνατότητες μέσω κοινοτικών επενδυτικών προγραμμάτων για επιχειρήσεις στη Βουλγαρία (Σχέδιο Juncker & Πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ)

Χρηματοδοτήσεις ύψους BGN 1,4 δις λέβα ή 2% του ΑΕΠ της χώρας έχουν προσελκύσει οι βουλγαρικές τράπεζες από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (EFSI), γνωστό ως σχέδιο «Juncker», για τη χορήγηση ευνοϊκών πιστώσεων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Πρόκειται κυρίως για πιστώσεις με σκοπό τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό παραγωγικών μονάδων και κεφαλαιουχικές επενδύσεις, που χορηγούνται μέσω του αποκαλούμενου «παραθύρου» του σχεδίου «Juncker» για τις ΜΜΕ (EFSI SME Window). Παράλληλα, το Ταμείο διεξάγει τώρα συνομιλίες με τρεις μεγάλες βουλγαρικές επιχειρήσεις από τους κλάδους των τροφίμων και των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας για τη χρηματοδότηση των σχεδίων τους, όπως ανακοίνωσε η αναπληρώτρια διευθύντρια του Ταμείου, κα Ilyana Tsanova, μιλώντας σε διάσκεψη στη Σόφια.

Στην τόνωση της χρηματοδότησης των ΜΜΕ μέσω παροχής μερικής κάλυψης κινδύνου σε χαρτοφυλάκια δανείων προερχόμενων από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αποσκοπεί και η Πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ (SME Initiative), ένα κοινό πρόγραμμα με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ομίλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και των κρατών της ΕΕ. Η Πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ συγχρηματοδοτείται από τα διαρθρωτικά ταμεία, τα προγράμματα COSME & «Ορίζοντας 2020», αλλά και από πόρους του Ομίλου ΕΤΕπ. Είναι δε ήδη ενεργή σε Βουλγαρία, Ισπανία, Μάλτα και Φινλανδία, με σκοπό να επεκταθεί και σε άλλα κράτη-μέλη της ΕΕ.

Ενδεικτική των συνδυαστικών χρηματοδοτικών δυνατοτήτων που αναπτύσσονται είναι η συμφωνία, που υπέγραψε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ) με την UniCredit για τη διοχέτευση € 160 εκατ. σε ΜΜΕ οκτώ χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Οι εν λόγω εγγυοδοτικού χαρακτήρα συμφωνίες με τις τράπεζες στη Βουλγαρία, την Κροατία, τη Τσεχία, τη Σλοβακία, την Ουγγαρία και τη Ρουμανία θα υποστηρίζονται από το EFSI,

ενώ για τις θυγατρικές του ομίλου σε Σερβία και Βοσνία αντίστοιχη στήριξη θα παράσχει το ΕΤαΕ, με αξιοποίηση κονδυλίων του προγράμματος «Ορίζοντας 2020». Εταιρείες που αναπτύσσουν προϊόντα, διαδικασίες ή καινοτόμες υπηρεσίες ή που εστιάζουν στους τομείς έρευνας και ανάπτυξης (R&D), καθώς και εταιρείες που κατά τους τελευταίους 24 μήνες έχουν κατοχυρώσει τουλάχιστον ένα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή έχουν λάβει βραβείο καινοτομίας από ευρωπαϊκό οργανισμό, είναι επιλέξιμες για παροχή δανείου στο πλαίσιο του προγράμματος. Βάσει της συμφωνίας, η β/θυγατρική του ομίλου, UniCredit Bulbank, θα διαθέσει στους δικαιούχους στη Βουλγαρία συνολικά € 15 εκατ. με προνομιακό επιτόκιο και μειωμένες απαιτήσεις εγγύησης. Το μέγιστο ποσό κάθε δανείου στη Βουλγαρία ανέρχεται σε € 3,75 εκατ., ενώ το ελάχιστο δάνειο ορίζεται σε € 25.000. Το πρόγραμμα θα διαρκέσει δύο έτη με πρόβλεψη παράτασης κατά ένα ακόμη έτος.

Ανάλογες συμφωνίες, εντασσόμενες στην Πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ, σύναψε ως προς τη Βουλγαρία το ΕΤαΕ με τις τράπεζες Postbank και Societe Generale Expressbank. Αναλυτικότερα:

Το ΕΤαΕ υπέγραψε εγγυητική συμφωνία με την Postbank, θυγατρική του ομίλου Eurobank EFG, η οποία θα επιτρέψει στην τράπεζα να παροχετεύει συνολικά € 70 εκατ. σε πιστώσεις προς μικρές και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις. Το μέγιστο ποσό δανείου ανέρχεται στα € 5 εκατ., με διάρκεια μεταξύ 2 και 12 ετών. Η συμφωνία προβλέπει την παροχή εγγύησης από την τράπεζα με 60% κάλυψη από το ΕΤαΕ (για αναλυτικότερες πληροφορίες, βλ. <http://mediacenter.postbank.bg>). Ανάλογη συμφωνία υπέγραψε το ΕΤαΕ και με τη Societe Generale Expressbank, μέλος του γαλλικού τραπεζικού ομίλου Societe Generale, με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση των μικρών και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων της χώρας. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) θα είναι σε θέση να επωφεληθούν από δάνεια για επενδύσεις και κεφάλαια κίνησης, τα οποία θα αξιοποιηθούν για τη χρηματοδότηση έργων για την επέκταση των δραστηριοτήτων τους ή για την εφαρμογή καινοτόμων ιδεών.

Σημειώνουμε, τέλος, ότι σύμφωνα με τον απερχόμενο Υπουργό Οικονομικών, κ. Vladislav Goranov, αυξημένο εμφανίζεται το ενδιαφέρον β/επιχειρήσεων για την ευρωπαϊκή ηλεκτρονική πύλη επενδυτικών σχεδίων, που άρχισε τη λειτουργία της στα μέσα της περασμένη χρονιάς. Ο κ. Goranov επεσήμανε ότι στην πύλη καταχωρήθηκαν ήδη επτά βουλγαρικά σχέδια στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορικών υποδομών, του φυσικού αερίου, του τουρισμού και άλλους. Στα τέλη Μαρτίου τ.έ., αναμένεται, επίσης, να λειτουργήσει ειδική Συμβουλευτική Πλατφόρμα για με σκοπό την παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης σε τοπικά έργα δημόσιων αρχών αλλά και άλλων ιδιωτικών φορέων. Η συμφωνία για τη δημιουργία της εν λόγω πλατφόρμας

υπεγράφη στα τέλη του 2016 μεταξύ της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και της Δημοκρατία της Βουλγαρίας στο πλαίσιο του νέου Ευρωπαϊκού Συμβουλευτικού Κέντρου Επενδύσεων (European Investment Advisory Hub – ΕΙΑΗ). Η συμβουλευτική πλατφόρμα θα έχει ως στόχο την υποστήριξη των φορέων υλοποίησης έργων στην επιλογή, προετοιμασία, διάρθρωση και υλοποίηση στρατηγικών σχεδίων. Θα εστιάζει στις ΜΜΕ και σε εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης, προσπαθώντας να συμβάλει στην αντιμετώπιση δυσκολιών σχετικά με την πρόσβαση τους σε χρηματοδοτικά μέσα. Η συνεργασία μεταξύ του ΕΙΑΗ και της βουλγαρικής κυβέρνησης ξεκίνησε στα τέλη του 2015 με την υπογραφή μνημονίου συνεργασίας με την κρατική Βουλγαρική Αναπτυξιακή Τράπεζα ως εταιρού του ΕΙΑΗ στο πλαίσιο του δικτύου Εθνικών Ιδρυμάτων Προώθησης (National Promotional Institutions).

- Έργα υποδομών αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος

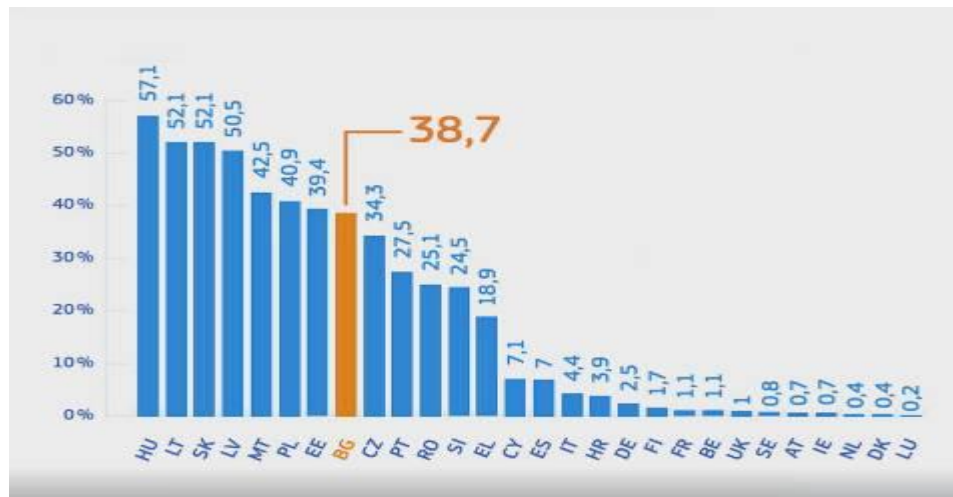
Η απερχόμενη Υπουργός Περιβάλλοντος και Υδάτων, κα Ivelina Vasileva, δήλωσε στην κρατική τηλεόραση της Βουλγαρίας (BNT) ότι έχουν ήδη υπογραφεί 11 συμβάσεις κατασκευής έργων υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης στο πλαίσιο του νέου Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον» 2014-2020. Συγκεκριμένα, οκτώ εξ αυτών είναι συμβάσεις με δήμους που απέτυχαν να ολοκληρώσουν τα έργα τους κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο 2007-2013, με αποτέλεσμα να μεταφερθούν τα έργα αυτά την περίοδο 2014-2020. Τα εν λόγω σχέδια θα πρέπει να παρακολουθούνται στενά, καθώς παρατηρούνται καθυστερήσεις σε περιοχές όπως η Vratsa, το Vidin, το Yambol και το Bansko. Θα πρέπει δε να ολοκληρωθούν με επιτυχία και εντός χρονοδιαγραμμάτων, καθώς σε αντίθετη περίπτωση δεν θα επιβληθεί απλώς πρόστιμο στους δήμους, αλλά θα ζητηθεί η επιστροφή κονδυλίων από την πρώτη φάση χρηματοδότησης.

Σύμφωνα με την Υπουργό, υπάρχουν ευκαιρίες για υποβολή αιτήσεων από την πλευρά των δήμων σχεδόν για το 45% του συνολικού προϋπολογισμού του νέου επιχειρησιακού προγράμματος (ΕΠ). Επί παραδείγματι, συνεχίζεται η συμβασιοποίηση νέων έργων υποδομών ύδρευσης στις περιοχές Pleven, Dobrich και Asenovgrad. Συνολικά 75 έργα υλοποιήθηκαν από δήμους στο πλαίσιο του προγράμματος «Περιβάλλον» 2007-2013, στα οποία περιλαμβάνονται έργα κατασκευής εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και δικτύων ύδρευσης. Τα περισσότερα από τα έργα υποδομών ύδρευσης θεωρούνται πολύπλοκα, αλλά πρόκειται για επενδύσεις που έπρεπε να είχαν υλοποιηθεί εδώ και πολλά χρόνια. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά η κα Vasileva, κατά μήκος της ακτής της Μαύρης Θάλασσας δεν υπάρχει πλέον κανένα οικιστικό συγκρότημα χωρίς σύγχρονο δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης.

Η καθοριστική συμβολή των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων στην υλοποίηση έργων υποδομής (όχι μόνο στον τομέα του περιβάλλοντος) αναδεικνύεται σε ανάλυση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αξιολόγηση της πολιτικής συνοχής την περίοδο 2007-2013 στα κράτη μέλη της ΕΕ, βάσει της οποίας στη Βουλγαρία το 38,7% των κρατικών κεφαλαιουχικών επενδύσεων την ως άνω περίοδο προήλθε μέσω χρηματοδότησης από πόρους της πολιτικής συνοχής.

Χρηματοδότηση από πόρους της πολιτικής συνοχής ως % των δημοσίων κεφαλαιουχικών επενδύσεων στις χώρες της ΕΕ (2007-2013)

Μέσος όρος της ΕΕ των 28: 6,5%

Η κα Vassileva αναφέρθηκε ακόμη στο θέμα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, επισημαίνοντας ότι μέσω του τρέχοντος ΕΠ «Περιβάλλον» διατίθενται πόροι ύψους BGN 115 εκατ. για δημοτικά έργα βελτίωσης της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα. Τέλος, η Υπουργός υπογράμμισε ότι αυτή την περίοδο παρακολουθείται σε συνεχή βάση το επίπεδο της στάθμης των υδάτων των ποταμών της χώρας, για την πρόληψη ζημιών από ενδεχόμενη υπερχειλίση των φραγμάτων λόγω της τήξης του χιονιού.

◇◇◇◇◇

IV. ΚΛΑΔΙΚΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

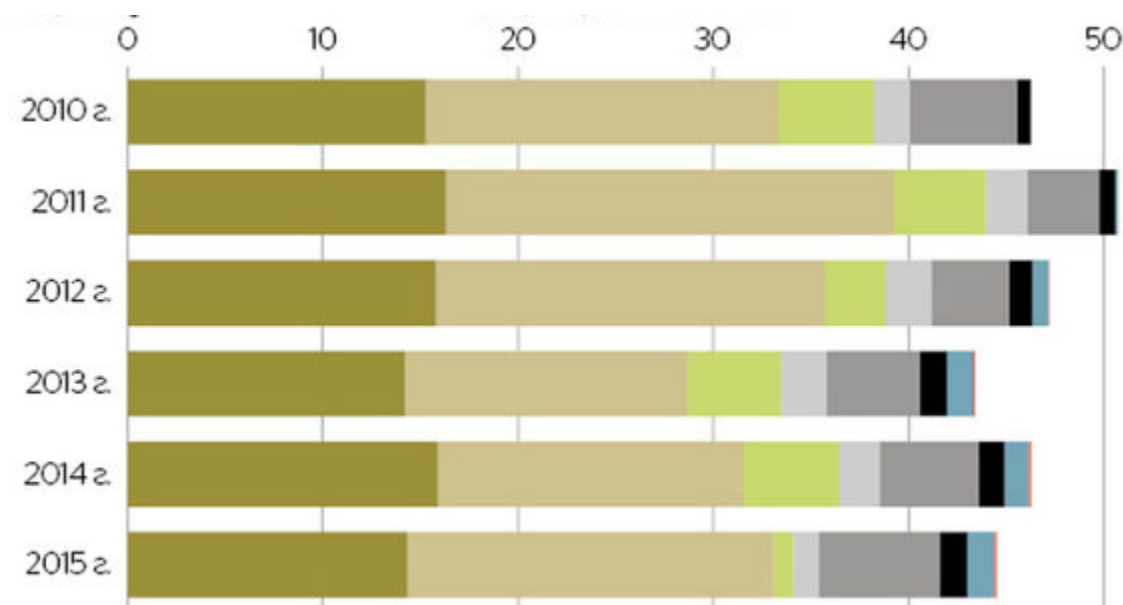
- Δυσσιώνω το μέλλον των λιγνιτικών μονάδων παραγωγής ενέργειας

Σύμφωνα με ανάλυση της εφημερίδας CAPITAL, το μέλλον των λιγνιτικών μονάδων παραγωγής ενέργειας τόσο στη Βουλγαρία όσο και σε λοιπά

εξαρτημένα από το εν λόγω καύσιμο κράτη-μέλη της ΕΕ κρίνεται ως δυσοίωνο λόγω των περιορισμών που σταδιακά θέτει η κοινοτική νομοθεσία. Η Βουλγαρία είναι μαζί με την Ελλάδα, τη Γερμανία, την Τσεχία και την Πολωνία οι πλέον εξαρτημένες ενεργειακά από το γαιάνθρακα χώρες της ΕΕ. Στη Βουλγαρία οι μονάδες ηλεκτροπαραγωγής με πρώτη ύλη το γαιάνθρακα (λιγνίτη στις περισσότερες περιπτώσεις) εκτιμάται ότι παράγουν το 35 - 45% της συνολικής ενέργειας που καταναλώνεται. Σύμφωνα με το κάτωθι διάγραμμα, το μερίδιό της είναι μεγαλύτερο και αυτού της ατομικής ενέργειας:

Παραγωγή ηλ. ενέργειας στη Βουλγαρία την περίοδο 2010–2015 (σε MW/h)

Από αριστερά προς τα δεξιά: Ατομική ενέργεια, γαιάνθρακας από λιγνίτη, μαύρος και καφές γαιάνθρακας, φυσικό αέριο, υδροηλεκτρικά, αιολικά, φωτοβολταϊκά (από 2012 και ύστερα), βιομάζα (από 2013 και ύστερα)

Πηγή: CAPITAL βάσει στοιχείων του διαχειριστή του συστήματος (ESO)

Η νέα προτεινόμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή νομοθεσία θέτει εν αμφιβόλω τη συνέχιση λειτουργίας λιγνιτικών μονάδων ηλεκτροπαραγωγής, όπως οι TPP “Bobov Dol”, “Maritsa-3”, “Brikel” και η κρατική “Maritsa-Iztok 2”. Θα επηρεαστούν, όμως, και οι δύο αμερικανικών συμφερόντων μονάδες της χώρας, οι TPP AES “Gulubovo” και “Maritsa-Iztok 3”.

Σύμφωνα με την CAPITAL, το πρόβλημα οξύνεται λόγω των σταδιακά αυξανόμενων εξόδων για τις μονάδες αυτές, που οφείλονται στο σύστημα κατανομής δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου (EU ETS) και στην αύξηση του κόστους αγοράς τέτοιων δικαιωμάτων. Σύμφωνα με την κα Ivanka Dilovska, διευθύνουσα σύμβουλο του Ινστιτούτου Ενεργειακής Διαχείρισης, επί του παρόντος η κατάσταση εξισορροπείται λόγω ειδικής πρόβλεψης, που θα ισχύει έως το 2030 και βάσει της οποίας μέρος των δαπανών επιστρέφουν ως

επενδύσεις για εκσυγχρονισμό δικτύων και σταθμών σε 6 κράτη-μέλη με ΑΕΠ μικρότερο του κοινοτικού μ.ό., μεταξύ των οποίων και η Βουλγαρία. Σύμφωνα με τον κ. Ivan Ivanov, Πρόεδρο της βουλγαρικής Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, οι εν λόγω μονάδες ηλεκτροπαραγωγής μπορούν να διασωθούν, αν μετατραπούν σε σταθμούς, που χρησιμοποιούν ως πρώτη ύλη το φυσικό αέριο. Κατ' αυτό τον τρόπο θα διασωθούν και οι θέσεις εργασίας, που στο εγγύς μέλλον θα κινδυνέψουν και οι οποίες υπολογίζονται σε περίπου 12.000. Βέβαια, βάσει των σημερινών δεδομένων, μια τέτοια εξέλιξη θα εκτοξεύσει τα λειτουργικά κόστη (π.χ. στη μονάδα τηλεθέρμανσης της Βάρνας η χρήση φ.ά. πενταπλασίασε το κόστος συγκριτικά με το χρησιμοποιούμενο μαύρο γαιάνθρακα), ενώ δε θα διασώσει τις θέσεις εργασίας στα ορυχεία.

Προβληματισμός εκφράζεται και από εκπροσώπους των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, στις οποίες οι εξελίξεις αυτές αφορούν. Ο κ. Olivier Marquette, Διευθύνων Σύμβουλος της TPP AES "Gulubovo", αναγνωρίζει ότι, πανευρωπαϊκά, η τάση είναι να αντικαθίστανται οι θερμικές μονάδες με ΑΠΕ, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι απειλούνται με άμεση πτώχευση. Τόσο, πάντως, ο κ. Marquette όσο και εκπρόσωπος της κρατικής "Maritsa-Iztok 2" αναγνωρίζουν ότι περαιτέρω αύξηση του κόστους των δικαιωμάτων εκπομπής θα επηρεάσει αρνητικά τη λειτουργία τους.

- Αγωγός διασύνδεσης Βουλγαρίας - Σερβίας

Η απελθούσα Υπουργός Ενέργειας της Βουλγαρίας, κα Temenuzhka Petkova, και ο Υπουργός Ενέργειας και Ορυχείων της Σερβίας, κ. Aleksandar Antić, υπέγραψαν εχθές 19 Ιανουαρίου τ.έ. στη Σόφια Μνημόνιο Κατανόησης (MoU) για το έργο κατασκευής διασυνδεδετηρίου αγωγού φυσικού αερίου μεταξύ Βουλγαρίας και Σερβίας (IBS). Συγκεκριμένα, οι δύο πλευρές συμφώνησαν να μεγιστοποιήσουν τις προσπάθειές τους, ώστε να αρχίσει η κατασκευή του εν λόγω αγωγού το Μάιο του 2019 και να καταστεί εμπορικά αξιοποιήσιμος έως το τέλος του 2020.

Στη συνέντευξη τύπου που ακολούθησε, ο κ. Antić ανέφερε ότι οι δύο πλευρές συζήτησαν τις τεχνικές λεπτομέρειες του έργου, την ανάπτυξη και τη χρηματοδότηση του σχεδίου. Δήλωσε, επίσης, ότι βρίσκονται στο τελικό στάδιο οι διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ώστε, από τη σερβική πλευρά, το έργο να χρηματοδοτηθεί μέσω προενταξιακών εργαλείων. Σε ό,τι αφορά το β/τμήμα του αγωγού, η κα Petkova δήλωσε ότι έχουν διασφαλισθεί € 45 εκατ., στο πλαίσιο του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα» 2014-2020 προς τη Βουλγαρία, ποσό που αντιστοιχεί στο εκτιμώμενο κόστος του εν λόγω β/μέρους του σχεδίου. Με

κονδύλια του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα» 2007-2013 χρηματοδοτήθηκε και το πρώτο μελετητικό στάδιο του έργου.

Σημειώνεται ότι, κατά το πρόσφατο παρελθόν, η β/πλευρά είχε εκφράσει ανησυχίες ως προς την πορεία υλοποίησης του εν λόγω αγωγού. Χαρακτηριστικά, τον Ιούνιο του 2016 η κα Petkova είχε αναφέρει ότι παρατηρούνται καθυστερήσεις ως προς την εξασφάλιση των απαραίτητων κονδυλίων (βλ. σχετικά υπ' αριθμ. 3 σχετικό έγγραφό μας). Με την ολοκλήρωση των εργασιών κατασκευής, η διασύνδεση φ.α. μεταξύ των δύο χωρών, συνολικού μήκους 62,2 χλμ., θα επιτρέψει τη μεταφορά 1 με 1,8 δισεκ. κυβικών μέτρων φ.α. ετησίως από τη Βουλγαρία προς τη Σερβία και 0,15 δισεκ. προς την αντίθετη κατεύθυνση.

Η κα Petkova υπογράμμισε τη σημασία τόσο του αγωγού Σερβίας - Βουλγαρίας όσο και του ελληνοβουλγαρικού αγωγού (IGB) για την ενεργειακή ασφάλεια στην περιοχή και τη διαφοροποίηση πηγών και διαδρομών. Ενδεικτική της σημασίας των εν λόγω αγωγών είναι ότι έχουν ενταχθεί τόσο στα ενεργειακά σχέδια κοινού ενδιαφέροντος (PCIs) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και στα επτά σχέδια προτεραιότητας της πρωτοβουλίας CESEC. Αναφερόμενη ειδικότερα στον IGB, η κα Petkova δήλωσε ότι αναμένεται να ξεκινήσει νέα διαδικασία για την υπολειπόμενη χωρητικότητα που δεν δεσμεύθηκε κατά την προσφάτως ολοκληρωθείσα δεύτερη φάση των δοκιμών αγοράς (βλ. υπ' αριθμ. 1 σχετικό έγγραφο). Υπενθυμίζεται ότι, κατά την εν λόγω δεύτερη φάση προσφορών δεσμεύθηκαν 1,57 δισ. κ.μ. ετησίως, ενώ η πραγματική δυναμικότητα του σχεδιαζόμενου αγωγού εκτιμάται στα 3 δισεκ. κ.μ. ετησίως, που, υπό προϋποθέσεις, μπορούν να ανέλθουν στα 5 δισεκ. Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του Προέδρου της β/Ρυθμιστικής Αρχής για την Ενέργεια και τα Ύδατα (DKEVR), κ. Ivan Ivanov, η νέα διαδικασία προσφορών για την υπολειπόμενη χωρητικότητα του IGB σχεδιάζεται να ολοκληρωθεί έως τον Απρίλιο τ.έ. Ο κ. Ivanov ενημέρωσε την αρμόδια β/κοινοβουλευτική επιτροπή ότι η εν λόγω διαδικασία θα πραγματοποιηθεί και πάλι σε δύο στάδια, αρχικά με αιτήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος και εν συνεχεία με υποβολή δεσμευτικών προσφορών (binding market tests).

Η κα Petkova ανέφερε, τέλος, ότι η Βουλγαρία εργάζεται και για το έργο κατασκευής αγωγού διασύνδεσης φυσικού αερίου με την Τουρκία (ITB), το οποίο, επίσης, έχει χαρακτηριστεί ως PCI. Προς την κατεύθυνση αυτή, έχει καταρτιστεί μελέτη σκοπιμότητας, η οποία έχει παρουσιαστεί στην τουρκική πλευρά.

◇◇◇◇

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ

- Μείωση διαθέσιμων χώρων σε εμπορικά κέντρα

Το ποσοστό των κενών χώρων σε εμπορικά κέντρα στη Βουλγαρία στο τέλος του έτους μειώθηκε στο 17% από 19% στο τέλος Σεπτεμβρίου του 2016, σύμφωνα με έρευνα της συμβουλευτικής εταιρείας MBL|CBRE. Η σημαντικότερη μεταβολή παρατηρείται σε εμπορικά κέντρα εκτός Σόφιας, όπου το σχετικό ποσοστό μειώθηκε στο 16% στα τέλη του 2016. Σημαντική κρίνεται η επίδραση, εν προκειμένω, της λειτουργίας καταστήματος της ελληνικών συμφερόντων αλυσίδας Jumbo στο Park Mall στη Stara Zagora έκτασης 11.700 τ.μ. Στη Σόφια η δυναμική που υπάρχει οφείλεται κυρίως σε μετακόμιση υφιστάμενων μισθωτών σε εμπορικά κέντρα. Στην ανάλυση λαμβάνεται υπόψη και η έναρξη λειτουργίας ενός νέου εμπορικού κέντρου, του Mall Markovo Tere, στη Φιλιππούπολη.

Όπως αναφέρει η MBL, «με την ωρίμανση της αγοράς των εμπορικών κέντρων στη Σόφια παρατηρούνται διαχειριστικές προσπάθειες διατήρησης ενός ικανοποιητικού μείγματος μισθωτών που επιδιώκουν υψηλό επίπεδο ικανοποίησης των πελατών τους». Το χαμηλό ποσοστό κενών χώρων σε εμπορικά κέντρα με καλή διαχείριση επιτρέπει στα τελευταία να επιτυγχάνουν βέλτιστες τιμές εκμίσθωσης.

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

- Παράταση διαγωνισμού για την παραχώρηση του αεροδρομίου Σόφιας

Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Κοινωνίας της Πληροφορίας της Βουλγαρίας ανακοίνωσε ότι παρατείνεται η προθεσμία υποβολής προσφορών για την παραχώρηση του διεθνούς αερολιμένα της Σόφιας έως τις 19 Μαΐου 2017 (οι προσφορές θα ανοιχθούν στις 22 Μαΐου).

Πρόκειται για την τέταρτη, κατά σειρά, παράταση της διαδικασίας παραχώρησης για τη λειτουργία του μεγαλύτερου αεροδρομίου της Βουλγαρίας. Το Σεπτέμβριο του περασμένου έτους είχε παραταθεί η προθεσμία υποβολής προσφορών κατά ένα μήνα, ως τις 18 Νοεμβρίου τ.έ., «λόγω του αυξημένου ενδιαφέροντος για τη διαδικασία», σύμφωνα με τον αρμόδιο απερχόμενο Υπουργό Μεταφορών της Βουλγαρίας, κ. Ivaylo Moskovski. Για την τελευταία παράταση, ο κ. Moskovski δήλωσε ότι θα αποτελέσει ευκαιρία για την επόμενη κυβέρνηση, ώστε να χειριστεί με τη δέουσα ευελιξία τη διαδικασία παραχώρησης. Υπενθυμίζεται, επίσης, ότι, σύμφωνα με δημοσιεύματα του τοπικού τύπου, η

διαδικασία είχε αρχικά προσωρινά διακοπεί ύστερα από σχετική αίτηση κοινοπραξίας του Κόλπου (ΜΑΚ/ΑΔΜΑΚ) προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού, λόγω οφειλών του αεροδρομίου.

Η βουλγαρική Κυβέρνηση προσδοκά να αντλήσει από την παραχώρηση € 660 εκατ. Συγκεκριμένα, οι παράμετροι της παραχώρησης περιλαμβάνουν μια εφάπαξ καταβολή τουλάχιστον € 285 εκατ. (χωρίς ΦΠΑ), ενώ η ανάδοχος εταιρεία θα πρέπει επίσης να καταβάλλει ετήσια τέλη χρήσης τουλάχιστον ίσα με το 7% των καθαρών εσόδων της, και σε κάθε περίπτωση όχι λιγότερα των € 5 εκατ. Τέλος, ο ανάδοχος θα πρέπει επιπλέον να επενδύσει τουλάχιστον € 155 εκατ. στο αεροδρόμιο καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης παραχώρησης. Η απερχόμενη κυβέρνηση προσδοκούσε, με μέρος των ανωτέρω εσόδων, να στηρίξει το μαστιζόμενο από χρόνια κρίση οργανισμό κρατικών σιδηροδρόμων (BDZ). Προσδοκούσε, επίσης, η διαδικασία παραχώρησης να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2016, κάτι που, λόγω κυρίως των πολιτικών εξελίξεων, κατέστη ανέφικτο.

Σε ό,τι αφορά το πραγματικό ενδιαφέρον, δημοσιεύματα του τοπικού τύπου ανέφεραν ότι η τουρκική Limak Holding, η ρωσική τράπεζα VTB Capital και η ελβετική Flughafen Zurich θα υπέβαλλαν από κοινού προσφορά. Σύμφωνα δε με πηγές της εφημερίδας CAPITAL, έως τα μέσα Σεπτεμβρίου 2016 δύο μόνο ήταν οι επιβεβαιωμένες συμμετοχές στο διαγωνισμό: της τουρκικής TAV (που λειτουργεί το υφιστάμενο μεγαλύτερο αεροδρόμιο της Κωνσταντινούπολης, το Ataturk) και της FRAPORT, η οποία έχει ήδη τη διαχείριση των αεροδρομίων του Burgas και της Βάρνας.

Σημειώνεται ότι η επιβατική κίνηση στο αεροδρόμιο της Σόφιας αυξήθηκε κατά 49% ετησίως, φθάνοντας τους 4,5 εκατομμύρια επιβάτες στο χρονικό διάστημα μεταξύ Ιανουαρίου και Νοεμβρίου 2016, όπως προκύπτει από δελτίο τύπου του φορέα εκμετάλλευσης του κυριότερου αεροδρομίου της Βουλγαρίας. Ο αριθμός των επιβατών σε τακτικές διεθνείς πτήσεις στη Σόφια αυξήθηκε κατά 51% κατά τους πρώτους έντεκα μήνες του 2016, ενώ και ο αριθμός των επιβατών σε πτήσεις εσωτερικού αυξήθηκε κατά 6% κατά το ίδιο διάστημα του περασμένου έτους. Οι αφίξεις και οι αναχωρήσεις προς και από το αεροδρόμιο της Σόφιας αυξήθηκαν μόνο για το μήνα Νοέμβριο κατά 30% συγκριτικά με το Νοέμβριο του 2015, φθάνοντας τις 4.338. Σημειώνεται, επίσης, ότι το Νοέμβριο 2016 το αεροδρόμιο διαχειρίστηκε τη μεταφορά 2060 τόνων φορτίου (cargo) και ταχυδρομικών αποστολών, σημειώνοντας σημαντική ετήσια αύξηση της τάξης του 23%.

Τα ως άνω στοιχεία δείχνουν ότι ο αερολιμένας Σόφιας οδηγείται στα όρια των δυνατοτήτων του, με επιτακτική πλέον την ανάγκη νέων επενδύσεων. Όπως παραδέχεται η ίδια η διοίκηση της εταιρείας και συγκεκριμένα ο πρόεδρος

του διοικητικού συμβουλίου του αερολιμένα, κ. Veselin Peykov, η χωρητικότητα του αεροδρομίου έχει εξαντληθεί. Κατά τα τελευταία 10 χρόνια, η επιβατική κίνηση έχει διπλασιαστεί με ελαφρά μείωση να καταγράφεται μόνο το 2009 και το 2012. Ο κ. Peykov υπολογίζει ότι αν συνεχιστεί αυτή η αύξηση, όχι κατ' ανάγκη με ρυθμό 22%, όπως το 2016 λόγω της εισόδου και επέκτασης της Ryanair, αλλά έστω με ρυθμό 5%, το αεροδρόμιο σε 7 έτη θα αντιμετωπίσει πρόβλημα λειτουργίας και θα απαιτηθεί εκ νέου η κατασκευή νέου τερματικού σταθμού. Σημειώνεται ότι λόγω αδυναμίας του Τερματικού 1 να ανταποκριθεί στον όγκο των επιβατών, από 16 Ιανουαρίου τ.έ. η Ryanair πραγματοποιεί όλες τις πτήσεις της από τον πιο σύγχρονο τερματικό σταθμό 2. Η Ryanair επεκτείνεται σημαντικά τους τελευταίους μήνες στη Βουλγαρία, καθώς μεταξύ των πτήσεων που προσφέρει συγκαταλέγονται μεγάλες ευρωπαϊκές πόλεις, όπως η Ρώμη, το Μιλάνο, το Λονδίνο, η Μαδρίτη, το Βερολίνο, οι Βρυξέλλες, καθώς και η Αθήνα. Ο τερματικός σταθμός 2 είναι μεγαλύτερος, νεότερος του 1 με μόλις 10 χρόνια λειτουργίας, καθώς και πιο προσβάσιμος λόγω της σύνδεσής του με το μητροπολιτικό σιδηρόδρομο. Ωστόσο, σε δημοσιεύματα του τύπου εκφράζονται έντονες ανησυχίες, καθώς με την ως άνω αλλαγή απλώς μεταφέρεται το πρόβλημα συνωστισμού από τον παλιό στο νέο τερματικό, ενώ κατά τις ώρες αιχμής θα συνεχίσουν να δημιουργούνται μεγάλες ουρές στα σημεία ελέγχου.

- Παράταση διαγωνισμού για εγκατάσταση συστήματος διοδίων

Πολιτική αντιπαράθεση δημιούργησε η αρχική απόφαση της αρμόδιας Υπηρεσίας Οδικών Υποδομών να συνεχίσει τον εν θέματι διαγωνισμό, που αφορά οχήματα άνω των 3,5 τόνων κινούμενα στο οδικό δίκτυο της Βουλγαρίας, παρά την εντολή του απελθόντος Πρωθυπουργού, κ. Boiko Borissov, να ανασταλούν όλοι οι κρατικοί διαγωνισμοί, εκτός αν η συνέχισή τους κρίνεται «απολύτως απαραίτητη». Αναλυτικότερα:

Η εν λόγω εξέλιξη προκάλεσε την αντίδραση του νεοεκλεγέντος Προέδρου, κ. Rumen Radev, που σε δήλωσή του επέκρινε την απόφαση της αρμόδιας κρατικής υπηρεσίας, χαρακτηρίζοντάς τη «νόμιμη αλλά πολιτικά αμφιλεγόμενη» και υπογραμμίζοντας την ανωτέρω εντολή του κ. Borissov, ο οποίος ζήτησε από την απελθούσα Υπουργό Περιφερειακής Ανάπτυξης, κα Lilyana Pavlova, να επικοινωνήσει με το επιτελείο του κ. Radev, ώστε να δοθούν οι απαραίτητες εξηγήσεις. Τελικά, σε συνέχεια νέας προσφυγής που ασκήθηκε από την τσεχική εταιρεία TollNet, ο διαγωνισμός αναστάλη εκ νέου, εξέλιξη για την οποία ενημερώθηκε ο κ. Radev. Η TollNet, προσφεύγοντας κατά του διαγωνισμού στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, προέβαλε το επιχείρημα ότι το εναπομείναν διάστημα (έως σήμερα 5 Ιανουαρίου) για την υποβολή των προσφορών ήταν ιδιαίτερος στενό.

Ήδη από τα μέσα του 2015 η β/Κυβέρνηση προσανατολιζόταν στη σταδιακή εφαρμογή συστήματος διοδίων εντός του 2018, ώστε να καλυφθεί μέρος των απαιτούμενων συνολικών επενδύσεων για την κατασκευή των σχεδιαζόμενων οδικών έργων και τη συντήρηση των ήδη υπαρχόντων. Στο πλαίσιο αυτό, καταστρώθηκε, με την τεχνική βοήθεια της Παγκόσμιας Τράπεζας σχετικός σχεδιασμός, ώστε τέλη διέλευσης, βάσει διανυόμενης χλιομετρικής απόστασης, να πληρώνουν τα οχήματα άνω των 3,5 τόνων, τα οποία επιβαρύνουν περισσότερο το οδικό δίκτυο, ενώ για τα μικρότερα οχήματα θα παραμείνει το ισχύον σύστημα (ετήσια «βινιέτα» - προμήθεια αυτοκόλλητου με καταβολή εφάπαξ ποσού για ισχύ μηνιαία, τριμηνιαία ή ετήσια). Με την εφαρμογή του εν λόγω συστήματος διοδίων, οι β/αρχές προσδοκούν να εισπράττουν ετησίως BGN 1,5 δισεκ.000000

V. ΕΚΘΕΣΕΙΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ

- Ελληνική συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση “Holiday & Spa Expo” (15-17.02.2017)

Αξιόλογη, για ακόμη μια χρονιά, ήταν η ελληνική παρουσία στη 34^η διεθνή έκθεση τουρισμού “Holiday & Spa Expo”, που έλαβε χώρα στη Σόφια στις 15-17.02.2017 (INTEREXPO CENTER). Συγκεκριμένα, στην Έκθεση συμμετείχαν 35 εκθέτες από την Ελλάδα (καταλαμβάνοντας περίπου 400 τ.μ. εκθεσιακού χώρου), οι περισσότεροι από κάθε άλλη χώρα, πλην Βουλγαρίας, μεταξύ των οποίων οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας, δήμοι και τοπικές ενώσεις ξενοδόχων από τις ως άνω περιφέρειες, αλλά και από άλλες τουριστικές περιοχές της χώρας (π.χ. Ανατολική Μακεδονία και Θράκη), ξενοδοχειακές μονάδες, πρακτορεία τουρισμού κτλ.

Στα επίσημα εγκαίνια της Έκθεσης παρευρέθηκαν ο υπηρεσιακός Πρωθυπουργός της Βουλγαρίας, κ. Ognyan Gerdzhikov, και η υπηρεσιακή Υπουργός Τουρισμού, κα Stella Baltova, οι οποίοι στους χαιρετισμούς τους υπογράμμισαν το διεθνή χαρακτήρα της έκθεσης (συμμετείχαν εκθέτες από συνολικά 21 χώρες), αναγνωρίζοντας, παράλληλα, το σημαντικό ρόλο του τουριστικού τομέα στην εθνική οικονομία. Συγκεκριμένα, ο κ. Gerdzhikov υπογράμμισε την ιδιαίτερα ανοδική πορεία του βουλγαρικού τουρισμού μέσα στο 2016, ενώ η κα Baltova αναφέρθηκε στη δυναμική του εγχώριου τουριστικού προϊόντος, χαρακτηρίζοντας συνολικά τον κλάδο ως εθνική υπόθεση, καθώς μπορεί να επηρεάσει θετικά και τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας.

Κλιμάκιο της Πρεσβείας της Ελλάδος στη Σόφια, με επικεφαλής τον Πρέσβη, κ. Βασιλοκωνσταντάκη, συμμετείχε στα εγκαίνια της Έκθεσης, επισκέφθηκε τα ελληνικά περίπτερα και είχε χρήσιμες συζητήσεις με τους εκθέτες προς την κατεύθυνση της στήριξης των προσπαθειών τους και της αποτελεσματικής προβολής των υπηρεσιών τους στη βουλγαρική αγορά.

Σύμφωνα με τους διοργανωτές (Primexpo, web: <http://www.holidayfair-sofia.com/>), το συνολικό εμβαδό της εφετινής έκθεσης υπολογίζεται σε 7.500 τ.μ., (αμετάβλητο σε σχέση με το 2015). Ο συνολικός αριθμός των (άμεσων και έμμεσων) εκθετών υπολογίζεται σε 385: 282 από τη Βουλγαρία και οι υπόλοιποι από το εξωτερικό. Συγκριτικά με το 2016, ο συνολικός αριθμός των εκθετών παρέμεινε σχετικά αμετάβλητος, αλλά ο αριθμός των ξένων εκθετών αυξήθηκε κατά 35%. Στο πρόγραμμα της έκθεσης περιλαμβάνονται, επίσης, παρουσιάσεις, συνεντεύξεις τύπου και επαγγελματικές συναντήσεις/συζητήσεις. Μεταξύ των παρουσιάσεων ξεχώρισε αυτή του δήμου Βόλου (και της περιοχής Πηλίου), η οποία πραγματοποιήθηκε σε κατάμεστη αίθουσα και υποστηρίχθηκε ενεργά από το Γραφείο μας. Ιδιαίτερως επιτυχημένη κρίνεται και η παρουσία των δήμων Βόλβης, Νέστου και Παγγαίου, τόσο σε εκθεσιακό επίπεδο όσο και σε επίπεδο διμερών επαφών.

Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του βουλγαρικού Στατιστικού Ινστιτούτου (NSI), το 2016 οι αφίξεις Βουλγάρων επισκεπτών στην Ελλάδα ανήλθαν σε 1.200.576, παρουσιάζοντας εντυπωσιακή ετήσια αύξηση κατά 15,1% και αποτελώντας τον υψηλότερο αριθμό αφίξεων των τελευταίων επτά χρόνων τουλάχιστον. Πρόκειται δε για τη δεύτερη συνεχόμενη χρονιά ρεκόρ ύστερα και από την προηγούμενη θετική χρονιά του 2015, όταν οι αφίξεις Βουλγάρων τουριστών στην Ελλάδα υπερέβησαν το 1 εκατ. Ειδικότερα, οι αφίξεις Βουλγάρων στην Ελλάδα για λόγους αναψυχής και διακοπών ανήλθαν το 2016 σε 517.829 (αύξηση της τάξης του 12,8% σε ετήσια βάση). Συνολικά, τα ταξίδια Βουλγάρων πολιτών στο εξωτερικό το 2015 ανήλθαν σε περίπου 4.632.000, αυξημένα κατά 11,4% σε σχέση με το 2014 (περίπου 4.158.000), με την Ελλάδα να αποτελεί τον πρώτο εντός Ε.Ε. προορισμό (ποσοστό 22,5% των συνολικών ταξιδιών) και το δεύτερο συνολικά προορισμό των Βουλγάρων ταξιδιωτών μετά την Τουρκία (ποσοστό 26,8% των συνολικών ταξιδιών). Σε ό,τι αφορά στις αφίξεις Ελλήνων επισκεπτών στη Βουλγαρία, το 2016 αυτές αυξήθηκαν κατά 12,9% και διαμορφώθηκαν σε περίπου 1.116.000 επισκέπτες.

◇◇◇◇◇

- Έκθεση και επίδειξη γούνας στη Σόφια (09.02.2017)

Το Επιμελητήριο Κοζάνης σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Γουνοποιών – Γουνεμπόρων Σιάτιστας «Ο Προφήτης Ηλίας» πραγματοποίησε εκδήλωση με θέμα «Έκθεσης και Επίδειξης Γούνας» (fashion show) στη Σόφια (09.02.2017 Ξενοδοχείο RAMADA PRINCESS), την οποία παρακολούθησαν στελέχη του κλάδου στη Βουλγαρία, καθώς επίσης δημοσιογράφοι και άνθρωποι της μόδας.

Στην εκδήλωση, η οποία στηρίχθηκε ενεργά από το Γραφείο μας, συμμετείχαν 20 περίπου επιχειρήσεις – μέλη του Επιμελητηρίου Κοζάνης, που συνοδεύονταν από τον Αντιπρόεδρο του Επιμελητηρίου και Πρόεδρο του τμήματος Γουνοποιών, κ. Δημήτρη Κοσμίδη, καθώς και από τον Πρόεδρο του Σύνδεσμου Γουνοποιών, κ. Σωτήρη Παπιά. Στην άκρως επιτυχημένη επίδειξη παρέστησαν, επίσης, ο Πρόεδρος του Επιμελητηρίου Κοζάνης, κ. Κώστας Κυριακίδης, και ο Προϊστάμενος του Γραφείου ΟΕΥ Πρεσβείας Σόφιας, κ. Γεώργιος Κουτσοδήμος.

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούν, κατόπιν εγγραφής τους στο newsletter της ιστοσελίδας AGORA του Υπουργείου Εξωτερικών, να λαμβάνουν μέσω e-mail εξατομικευμένη οικονομική πληροφόρηση σχετικά με χώρες και κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών επιλογής τους, με τη συχνότητα που επιθυμούν (ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία). Για εγγραφή μπορούν να επισκέπτονται το σύνδεσμο:

<http://agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=23&url=%2Ffrontoffice%2Fportal.asp%3Fcpage%3DNODE%26cnode%3D63>

Πληροφόρηση σχετικά με την πορεία της βουλγαρικής οικονομίας και τις διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις μπορούν ειδικότερα να αντλούν από την ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ Σόφιας: <http://agora.mfa.gr/bg60>